

Ervaringen Elstar 'Mantel' 2019-2023

In 2019 is in de Elstarmutantendemo Elstar 'Mantel' geplant, met Elshof als referentie. Mantel zou een iets latere rijping hebben; uit oogpunt van plukmanagement kan dit aantrekkelijk zijn.

Van beide mutanten zijn in 2019 2x 15 bomen geplant. Plantafstand: 3,25 x 0,90m. Onderstam: M.9. Jaarlijks wordt de productie vastgelegd en de rijpingsparameters gevolgd qua hardheid, zetmeelomslag en suikergehalte. Ook zijn steeds monsters weggezet in de bewaring, waarvan de hardheid wordt gevolgd.

Resultaten 2023

2023 was het 4^e productiejaar. De bomen van Mantel bloeiden allemaal rijk. Bij Elshof kwamen echter verschillende beurtjaarbomen voor, veroorzaakt door een hogere dracht in 2022.

De mutanten werden in 3x geplukt: op 1, 12 en 20 september 2023.

Bij de wekelijkse monsternamen vóór het plukken bleek dat de rijpste vruchten van Mantel qua rijping zeker niet achter liepen bij die van Elshof. De 1^e pluk werd dan ook tegelijkertijd op 1 september gedaan. Bij Mantel is de 2^e pluk bij de helft van een veldje uitgesteld tot 20 september en de 3^e pluk tot 28 september. Dit om na te gaan of bij Mantel het mogelijk is om het plukvenster te verlengen.

De vruchtdracht van Mantel lag in 2023 wat hoger dan die van Elshof. De vruchtgrootte was in 2023 bij beide mutanten niet grof, maar wel mooi uniform met de meeste vruchten 65-75 mm.

Productie 2023

	vruchten/boom	kg/boom	gem.vruchtgewicht (g)
Elshof	83	12,1	148
Mantel	94	13,9	146

Percentages 1^e, 2^e, 3^e en 4^e pluk.

	% 1 ^e pluk 1-9	% 2 ^e pluk 12-9	% 2 ^e pluk 20-9	% 3 ^e pluk 20-9	% 3 ^e pluk 28-9
Elshof	42	42		15	
Mantel veld 1	42	48		10	
veld 2	23		51		26

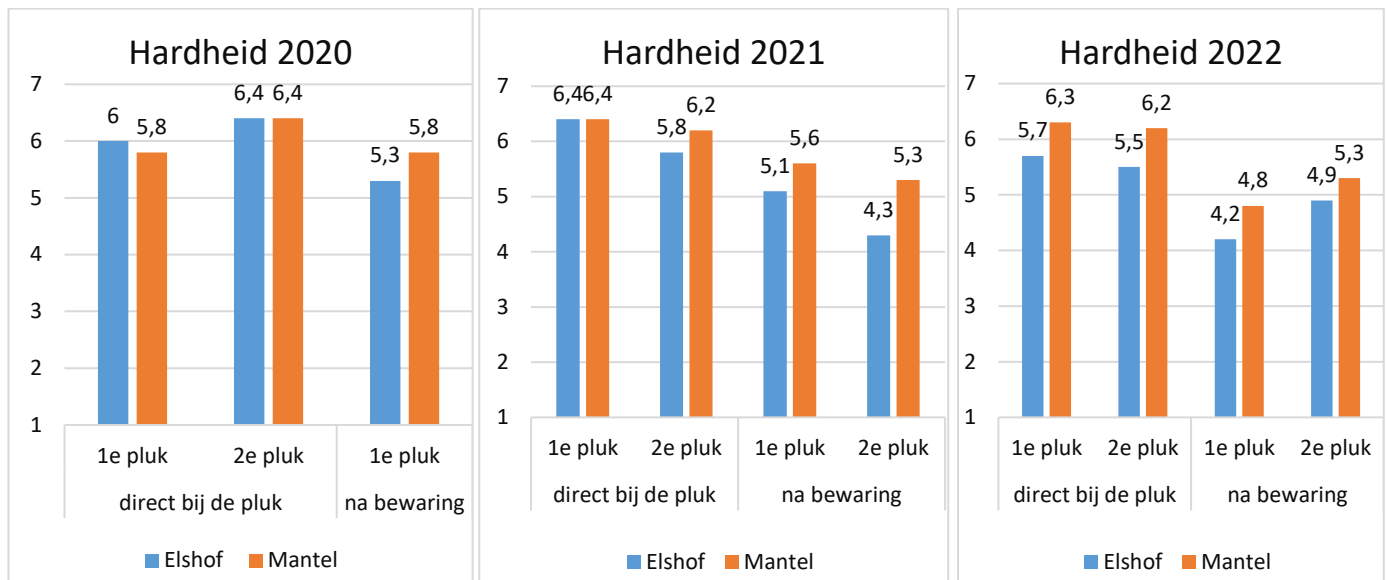
Het aandeel 1^e pluk was bij Mantel gemiddeld genomen wat minder dan bij Elshof. Dat was overigens wel wisselend tussen de veldjes. Bij veldje 2 waar de groei en vruchtdracht wat hoger lag, werd duidelijk minder eerste pluk gedaan en bleek het mogelijk om de tweede (en derde) pluk ca. een week uit te stellen. Wanneer eenmaal dus bij inmiddels wat oudere bomen met een goed behang de rijpste vruchten geplukt zijn in de eerste pluk, kunnen de vruchten die wat meer binnen de boom hangen, wat langer blijven hangen.

Hardheid (hh), zetmeelstadium (zm) en suikergehalte (°Brix) bij de 1^e, 2^e, 3^e pluk

Mutant	1 ^e pluk 1-sept			2 ^e pluk 12-sept			3 ^e pluk 20-sept		
	hh	zm	brix	hh	zm	brix	hh	zm	brix
Elshof	5.6	5.7	13.1	5.9	6.3	13.1	5.2	7.5	13.2
Mantel	5.8	5.2	12.5	5.9	5.4	13.3	5.4	7.1	13.2
				Uitgestelde 2 ^e pluk 20-sept			uitgestelde 3 ^e pluk-sept		
Mantel				5.7	5.6	12.4	5.7	6.2	11.9

Bij de 1^e en 3^e pluk waren de geplukte vruchten van Mantel wat harder dan die van Elshof. De hardheid bij de 2^e pluk lag praktisch gelijk. Wanneer bij Mantel de 2^e pluk 8 dagen later werd uitgevoerd, bleef de hardheid verrassend goed op peil. Bij alle 3 de plukken was de zetmeelomslag bij Mantel iets minder ver dan bij Elshof. Er staan ook vruchten in de lange bewaring. Deze zullen voorjaar 2023 gemeten worden.

In de eerste drie productie jaren was de hardheid van Mantel na bewaring steeds hoger dan die van Elshof, meestal 0,4 – 0,5 kg harder en soms zelfs 1 kg harder. Direct bij de pluk was dat verschil er meestal veel minder of niet.

Cumulatieve productie 2020 - 2023

Over de eerste 4 productie jaren lag de productie van Mantel iets hoger dan van Elshof. Ook het gemiddeld vruchtgewicht en daarmee de vruchtmaat was beter dan van Elshof. Gemiddeld over de eerste 4 productie jaren was het gemiddeld vruchtgewicht van Mantel 162 gram en van Elshof 149 gram. Bij Elstar is het streef gemiddeld vruchtgewicht ongeveer 160 – 170 gram.

Samenvattend

Mantel is een mutant met een egale midden-rode blus. De productie deed de eerste 4 jaar niet onder voor die van Elshof, terwijl de vruchtmaat wat grover was. Bij deze jonge bomen was van een later pluktijdstip geen sprake. Hoe dat zich ontwikkelt bij oudere bomen moet nog blijken. In 2023, het 4^e productiejaar, was het wel mogelijk om bij de 2^e en 3^e pluk ca. 1 week uit te stellen en hiermee het plukvenster te verlengen. Na bewaring lag de hardheid bij Mantel in de eerste drie jaren steeds hoger dan bij Elshof. De hardheidswinst was 0,4 – 1,0 kg.

